

A Fővárosi Ítéltábla a Megyesi & Pápai Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Megyesi Melindaügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Ruttkai & Marczel & Ruttkai Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Ruttkai Tamásügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen közérdekű adat kiadása iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2015. december 8. napján kelt 2.P.24.183/2015/4. számú ítélete ellen a felperes részéről 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa fellebbezési költséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Keresetében a felperes a 2015. július 17. napján kelt adatigénylésének megfelelően Belezna Község Önkormányzata 11784009-19492724. számú önkormányzati pénzforgalmi betétkönyv hitelesített másolatának kiadására kérte kötelezni az alperest.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, hivatkozva arra, hogy a Hpt. 160. § (1) és (2) bekezdése alapján a kiadni kért adat a banktitok körébe tartozik.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.400 forint perköltséget. Megállapította, hogy az eljárás illetékmentes.

Határozatának indokolásában idézte az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 3. § 5. pontjának közérdekű adat fogalom meghatározását, a 26. § (1) bekezdésének rendelkezését, a 28. § (1) bekezdésének, a 31. § (1) és (2) bekezdésének szabályozását.

Rögzítette, hogy a perben nem volt vitatott az, hogy a felperes által kiadni kért adatok közérdekű adatnak minősülnek. A felek azt sem tették vitássá, hogy az alperes köteles az adat kiadására. Ettől függetlenül rámutatott arra, hogy az Infotv. 3. § 5. pontjának és a 26. § (1) bekezdésének együttes

értelmezésével megállapítható, hogy közérdekű adatot csak állami, önkormányzati feladatot, közfeladatot ellátó szerv, személy kezelhet és csak hozzájuk lehet fordulni a megismerés iránti igénnyel. Miután az alperes nem tartozik ebbe a körbe, az adat kiadására nem köteles, mivel a jogszabály csak a meghatározott alanyi kör számára írja elő a közérdekű adatok nyilvánosságra hozatalának kötelezettségét. Tekintettel azonban arra, hogy az alperes védekezése ettől eltérő volt, a kereseti kérelmet érdemben is vizsgálta.

Rögzítette, hogy a felperes az Infotv. 28. § (1) bekezdése szerinti megismerés iránti igényt nyújtott be az alpereshez, emellett a NAIH-hoz fordult, majd peres eljárást indított. A két eljárás egyidejűleg történő megindításának akadálya nincs, azonban a bíróságot a NAIH által lefolytatott vizsgálat megállapításai nem kötik. Kiemelte, hogy a közérdekű adat kiadása iránti peres eljárás tárgya az adatigénylés megtagadás jogszerűségének megítélése.

Kifejtette, hogy az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése alapján mindenkinek joga van a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez, ugyanakkor az információszabadság joga nem korlátozhatatlan alapjog. A megismerés korlátait az Infotv. 27. § (1) és (2) bekezdésének rendelkezései tartalmazzák. Korlátozást csak törvény írhat elő, azt kiterjesztően értelmezni nem lehet, és kétségtelen az, hogy az Infotv. a megismerés alóli kivételek sorában a banktitkot nem említi.

A perbeli esetben az Infotv. 27. § (3) és (3b) bekezdésének rendelkezéseit nem látta alkalmazhatónak tekintettel arra, hogy bár az alperes az államháztartás alrendszerébe tartozó önkormányzattal létesített kapcsolatot, azonban nem közérdekből nyilvános adatról és nem üzleti titokról van szó.

Rögzítette, hogy a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (Hpt.) az Infotörvénnyel kapcsolatban szabályozást nem tartalmaz. A Hpt. 160. § (1) bekezdésének banktitok fogalommeghatározásából következően a banktitok a pénzügyi intézménynél az ügyfélről rendelkezésre álló adatokat tartalmazza, azaz az ügyfél titkát jelenti, a (2) bekezdés alapján a banktitokra vonatkozó rendelkezések szempontjából a pénzügyi intézmény ügyfelének tekinthető mindenki, aki a pénzügyi intézménytől pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe. Ezen rendelkezésekből következően Belezna Község Önkormányzata az alperes ügyfelének minősül, a kiadni kért pénzforgalmi betétkönyvbe foglalt közérdekű adat pedig banktitkot képez. Idézte a Hpt. 161. § (1) bekezdésének rendelkezéseit, amelyek meghatározzák, hogy banktitok mely esetekben adható ki harmadik személynek. A Hpt. 161. § (2) és (3) bekezdése sorolja fel azokat az eseteket, amikor a pénzintézet nem köteles a banktitok megtartására.

Ezen szabályozás alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem az Infotv. és a Hpt. összeütközése merül fel a jogvitában, hanem az információszabadsághoz fűződő jog ütközik a banktitokhoz való joggal. A banktitokhoz való jog azonban nem az alperest, hanem az ügyfelet illeti meg, így az alperest a jogszabály alapján a titok megtartásának kötelezettsége terheli. Ezzel összhangban áll az, hogy az ügyfél hozzájárulásával a felmentést megadhatja, illetőleg, hogy az Infotv. alapján a közérdekű adatigénylés címzettjének a közfeladatot ellátó szervnek kell lennie. A Hpt. 161. § (7) bekezdése arra enged következtetni, hogy ha kizárólag az (1)-(3) bekezdésben foglalt esetekben nem tagadhatja meg az adat kiszolgáltatását banktitokra hivatkozással az alperes, a banktitok megtartásának kötelezettségével szemben nem lehet megalapozottan az Infotv-re, a közérdekű adatok nyilvánosságára hivatkozni. Mindezt erősíti a Hpt. 165. § (2) bekezdésének szabálya. Visszautalt arra, hogy a Hpt. 161. § (1) bekezdés a) pontja alatti hozzájárulás lehetőségéről az alperes a megismerési igény előtt tájékoztatta a felperest, aki a 2015. július 17-ei adatigénylés iránti kérelméhez az ügyfél önkormányzat hozzájárulását nem csatolta, arra nem is hivatkozott. Minderre figyelemmel az alperes a banktitokra hivatkozással megalapozottan és jogszerűen tagadta meg a kért adat kiadását.

Az első fokon eljáró bíróság osztotta az alperes azon védekezését, mely szerint a Hpt. 166. §-a kizárólag az üzleti titokra vonatkozik, így az a perben nem volt irányadó. Egyetértett azzal az állásponttal is, hogy a megtagadás jogszerűségét az adatigénylés időpontjára vonatkoztatva kell vizsgálni, a titoktartás alóli mentesülés utólagos igazolása nem teszi az alperes eljárását jogszerűtlenné, külön figyelemmel arra is, hogy a felperes tudomással bírt az önkormányzat hozzájárulásáról.

A perköltségviselés tárgyában a Pp. 78. (1) bekezdése alapján határozott. Az alperesi jogi képviselő munkadíját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az első fokú határozat megváltoztatását és a keresetének helyt adó döntés meghozatalát indítványozta. Hivatkozott arra, hogy azzal, hogy a tárgybeli betétkönyvet az alperes bevonta, az önkormányzat hivatala a nála lévő közérdekű adatot továbbította az alperes részére, így az alperes adatkezelővé vált. Hangsúlyozta, hogy adatigénylése jogszabályilag megalapozott, az adatok megismeréséhez és terjesztéséhez joga van, amit a NAIH is megállapított. A pénzforgalmi betétkönyvben regisztrált adatok összefüggnek a közpénzt kezelő önkormányzat gazdálkodásával, a kért adatok a tevékenységére vonatkozó adatok, azaz közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkeztek. A közérdekű adatok megismeréséhez való jogot korlátozza az a hivatkozás, hogy a Hpt. alapján az adat elveszíti közérdekű adat jellegét, így nem ismerhető meg az állampolgárok adatigénylése útján. Az Alaptörvényben biztosított alapjogát sérti az elsőfokú bíróság határozata, a Hpt. rendelkezései nem alkalmasak alapjog korlátozására.

Az alperesi ellenkérelemben foglaltak alapján előadta, hogy az önkormányzati meghatalmazás kérdésköre a perben nem volt releváns. A banktitok körében álláspontja az, hogy sem az Alaptörvény, sem az Infotv., sem pedig a Hpt. nem tartalmaz olyan rendelkezést, olyan érdeket, amely alapján a bárki számára megismerhető adat korlátozása megengedhető lenne. Ha az adat egyszer már rendelkezik a közérdekű jelzővel, akkor az nem válhat később titokká, csak abban az esetben, ha az Infotv. megengedi a korlátozást. Ezen korlátok között a banktitok nem szerepel. Abban az esetben, ha egy adat egyszerre közérdekű adat és banktitok is, akkor a közérdekű jelleg lesz az erősebb. Az alperes nem hivatkozott olyan, az Infotv. 27. § (2) bekezdésében meghatározott érdekre, amelyre az adatkiadás megtagadását alapozni lehetne.

Vitatta azt az álláspontot is, mely szerint az alperes nem köteles az adat kiadására azon okból, hogy nem közfeladatot ellátó szerv, mivel az államháztartás alrendszeréhez tartozó szervezettel pénzügyi, üzleti kapcsolatot létesített és ennek során vált a közérdekű adat kezelőjévé.

Hivatkozott továbbá arra, hogy a Hpt. rendelkezései nem írhatják felül az Infotv. mint sarkalatos törvény rendelkezéseit. Az Infotv. az üzleti titokra vonatkozóan is a nyilvánosságot tette főszabállyá, így a perbeli esetben a közérdekű adat minősége válik fontossá a banktitokkal, az ügyfél titkával szemben.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az első fokú határozat helybenhagyására irányult.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság érdemi döntésével egyetértett, a határozatának indokolásában kifejtett jogi álláspontját nagyobb részben osztotta. A jogvitában alkalmazandó jogszabályi rendelkezéseket az elsőfokú bíróság részletesen ismertette, így azokra a másodfokú bíróság csupán visszautal.

A felperes fellebbezésében foglaltak tükrében az alábbiakat emeli ki.

Tévesen helyezkedett jogorvoslati kérelmében a felperes arra az álláspontra, hogy az elsőfokú bíróság döntéséből az következne, hogy ha a közérdekű adat olyan szervezethez kerül továbbításra, amelyre a Hpt. rendelkezései vonatkoznak, elveszti közérdekű adat jellegét és ennek eredményeként a közérdekű adat egyedi adatigénylés során nem ismerhető meg. Az elsőfokú bíróság határozatának indokolásában kifejtettekből ez az álláspont nem következik, csupán arra mutatott rá - mégpedig helytállóan - az első fokon eljáró bíróság, hogy a felperes adatkiadásra irányuló keresetének elbírálása során az Infotv. szabályai mellett a Hpt. rendelkezéseit is alkalmazni kellett, tekintettel arra, hogy az alperes a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) hatálya alá tartozik.

Nem osztotta ugyanakkor a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság azon álláspontját, amely szerint az Infotv. 3. § 5. pontjának és a 26. § (1) bekezdésének együttes értelmezéséből az következik, hogy közérdekű adatot csak állami, önkormányzati feladatot, közfeladatot ellátó szerv, személy kezelhet. Az Infotv. 27. § (3a) bekezdésének rendelkezéséből ugyanis az következik, hogy az alperesre az Infotv. hatálya is kiterjed, miután e rendelkezés értelmében az a természetes személy, jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki, vagy amely az államháztartás alrendszerébe tartozó valamely személlyel pénzügyi, vagy üzleti kapcsolatot létesít, köteles e jogviszonnyal összefüggő és a (3) bekezdés alapján közérdekből nyilvános adatra vonatkozóan - erre irányuló igény esetén - bárki számára tájékoztatást adni. Az Infotv. 27.§ (3) bekezdése abból a célból veszi ki az üzleti titoknak minősülő információk köréből az ott felsorolt adatokat, hogy biztosítsa - többek között - a helyi önkormányzatok átláthatóságát, pénzügyi, gazdasági kapcsolatainak ellenőrizhetőségét. Kétségtelen, hogy a 27. § (3) bekezdése közérdekből nyilvános adatként állapítja meg a közpénz felhasználás körében azt, hogy mi nem minősül üzleti titoknak, azonban következetes a bírói gyakorlat abban a kérdésben, hogy nemcsak a közérdekből nyilvános adatra, hanem a közérdekű adatokra vonatkozóan is felmerülhet korlátként az üzleti titok. Ezt az értelmezést támasztja alá az Infotv. 27.§ (3) bekezdésének azon rendelkezése, mely szerint a nyilvánosságra hozatal nem eredményezheti az olyan adatokhoz - így különösen a védett ismerethez - való hozzáférést, amelynek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna. A jogalkotó szándéka szerint tehát elsősorban a védett ismeretre hivatkozva tagadható meg az adatigénylés teljesítése, a védett ismeret pedig a 27. § (2) bekezdés h) pontja alapján, a szellemi tulajdonhoz fűződő jogra tekintettel korlátozhatja mind a közérdekű, mind a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez fűződő jogot.

Ezért nem helytálló az elsőfokú bíróság azon álláspontja, mely szerint az alperes nem közfeladatot ellátó szerv, így adatkiadásra nem lehet köteles. Az alperesi jogi személy a Belezna Község Önkormányzatával az önkormányzat pénzforgalmi betétkönyvének kezelésére vonatkozóan kötött szerződés alapján az államháztartás alrendszerébe tartozó szervezettel létesített pénzügyi kapcsolatot, így adatszolgáltatási kötelezettsége az Infotv. 27. § (3) és (3a) bekezdése alapján - a törvényben meghatározott kivételekkel - megállapítható, mégpedig mind a közérdekű, mind a közérdekből nyilvános adatokat érintően.

A perbeli esetben tehát mind az Infotv., mind a Hpt. rendelkezéseit alkalmazni kellett annak vizsgálata során, hogy az alperes jogszerűen tagadta-e meg a felperesi adatigénylés teljesítését. Tekintettel arra, hogy az Infotv. előírásaihoz képest a Hpt. rendelkezései speciálisnak tekintendők, a Hpt. 160. § (1) bekezdése szerinti banktitoknak minősülő adatok kezelése esetén nemcsak az Infotv. adatkezelési szabályaira, hanem a banktitokra vonatkozó rendelkezésekre is figyelemmel kellett lenni. A perbeli esetben a felperes olyan adatok kiadását kérte, amelyek az alperesi hitelintézettel

megkötött szerződéses megállapodást érintenek, a kiadni kért adatok az ügyfél tevékenységére, gazdálkodására, a pénzügyi intézmény által vezetett számlájának forgalmára vonatkoznak. Ebből következően nem lehet vitás, hogy az alperes által pénzügyi szolgáltatást nyújtó hitelintézetként megkötött szerződésre vonatkozó adatok a banktitok körébe tartoznak. A Hpt. 161. §-a és 162. §-a határozza meg azokat az eseteket, amikor a banktitok harmadik személynek kiadható. Ez a felsorolás a közérdekű adatok és a közérdekből nyilvános adatok körét nem említi. Ebből következően tehát a Hpt., mint az Infotv.-hez képest speciális jogszabály nem biztosítja annak lehetőségét, hogy a banktitok körébe eső adatok közérdekű adatként, vagy közérdekből nyilvános adatként kiadásra kerülhessenek. Az Infotv. 27. § (2) bekezdésében megjelölt megtagadási lehetőségek között a banktitok korlátozási okként nem szerepel, azonban a speciális jogszabályi tilalom okán, illetőleg a külön törvényi felhatalmazás hiányában nem volt lehetőség a közérdekű adatok kiadására.

Megjegyzzi a Fővárosi Ítéltábla, hogy az Infotv. nem minősül sarkalatos törvénynek, annak csupán a hatóságra vonatkozó rendelkezése 2/3-os rész. A jogvitában ugyanakkor nem annak volt jelentősége, hogy egyik törvény felülírhatja-e a másik törvény rendelkezéseit, hanem azt kellett vizsgálni, hogy az alperes által hivatkozott speciális szabályozás alapján jogszerűen került-e sor az adatkiadás megtagadására. Nem a jogszabályok ütközéséről volt szó és nem azt kellett elbírálni, hogy az adat közérdekű jellege felülírja-e a banktitkot, hanem az általános és a speciális törvény viszonyára figyelemmel kellett alkalmazni a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket. Az Alaptörvény VI. cikkének (2) bekezdésében biztosított információszabadság alapjoga nem korlátozhatatlan jog, a felperesnek pedig megvolt a jogszerű lehetősége arra, hogy az érintett önkormányzat hozzájárulása alapján igényelje a kért adatokat az alperesi pénzügyintézettől.

Az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást abban a kérdésben, hogy a megtagadás jogszerűségét és a megtagadás indokait az adatigénylés időpontjára vonatkoztatva kell vizsgálat tárgyává tenni, az Infotv. 31. § (2) bekezdésének rendelkezéséből következtethetően. Tekintettel arra, hogy a felperes a 2015. július 17-ei adatigénylés iránti kérelme során nem csatolta az önkormányzat 60/2014. (IX. 12.) Kt. határozatát, mellyel hozzájárulását adta a képviselő-testület ahhoz, hogy a felperes részére az alperes fiókja a tárgybeli pénzforgalmi betétkönyv hitelesített másolatát kiadja, és erre nem is hivatkozott, az alperes az adott időpontban jogszerűen tagadta meg a kért adat kiadását. Ugyancsak a felperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel rögzíti a másodfokú bíróság azt, hogy a NAIH álláspontja az alperes üzleti titokra alapított védekezése okán került kialakításra, így a perbeli esetben az nem volt irányadó, tekintettel arra, hogy a megtagadás indokaként az alperes a banktitokra hivatkozott.

A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, így a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles viselni az alperes fellebbezési költségét, melynek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése, (5) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg. A 4/A. § (1) bekezdése szerint az ügyvédi díj 3. §-ban meghatározott összege a tevékenység ellenértékét terhelő általános forgalmi összegét nem tartalmazza, azt a díj összegén mint adóalapon felül kellett felszámítani. Az eljárás az Itv. 57. § (1) bekezdés o) pontja alapján illetékmentes.

Budapest, 2016. június 7.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró

Dr. Örkényi László s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő